

Strategia- ja konsernipalvelut

2438/00.04.02/2026

13.04.2026

§ 20/2026

Digitaalisen asioinnin suostumus

Valmistelija(t) pääarkkitehti Pekka Ruippo, 0447176990, [pekka.ruippo\(at\)pshyvinvointialue.fi](mailto:pekka.ruippo(at)pshyvinvointialue.fi); kehittämiskoordinaattori Sanna Kaskivirta, 0444442466, [sanna.kaskivirta\(at\)pshyvinvointialue.fi](mailto:sanna.kaskivirta(at)pshyvinvointialue.fi); tietosuojavastaava Auli Mikkonen, 0447176894, [auli.mikkonen\(at\)pshyvinvointialue.fi](mailto:auli.mikkonen(at)pshyvinvointialue.fi); juristi Anna Savolainen, 0447174890, [anna.savolainen2\(at\)pshyvinvointialue.fi](mailto:anna.savolainen2(at)pshyvinvointialue.fi); tuoteryhmäkoordinaattori Virpi Väisänen, 0400 154212, [virpi.vaisanen\(at\)pshyvinvointialue.fi](mailto:virpi.vaisanen(at)pshyvinvointialue.fi)

Digiasioinnin suostumuksissa on Pohjois-Savon hyvinvointialueella useita eri toimintamalleja johtuen useista tietojärjestelmistä ja järjestelmien välisestä integraatioiden puutteesta.

Nykytila:

1. Asiakas voi antaa suullisen suostumuksen käynnin yhteydessä, jolloin ammattilainen merkitsee suostumuksen siihen järjestelmään mitä siinä palvelutoiminnassa käytetään, esim. OMNI360, Uranus, WinHIT, Saga
2. Asiakas voi antaa suostumuksen digitaalisessa palvelussa, esim. OmaSavo, OmaSavo Plus, OmaKYS, eTerveyspalvelu
3. SMS-viestit ovat sisällöltään erilaisia riippuen järjestelmästä.

Ongelmaksi koetaan eri järjestelmien sisällöllisesti erilaiset suostumuspyynnöt ja se, että tiedot eivät välity järjestelmien välillä.

Valmistelijan päätösehdotus:

Esitämme, että yksi suostumus riittää kaikkeen PSHVA:n tarjoamiin digitaalisiin palveluihin järjestelmästä riippumatta. Suostumuksen lisäksi asiakkaalla tulee olla mahdollisuus kieltää digitaalinen asiointi. Ajanvaraukseen ja siihen liittyviin erilaisiin kyselyihin voidaan lähettää tekstiviesti, jos potilastietojärjestelmään on tallennettu puhelinnumero.

Tekstiviestisisällöt tullaan yhdenmukaistamaan ja jatkossa tekstiviestin lähettäjänä näkyy PSHVA.

Strategia- ja konsernipalvelut

2438/00.04.02/2026

13.04.2026

Vapaamuotoisen tekstiviestin lähettäminen ammattilaisen itse kirjautuneena edellyttää asiakkaan suostumuksen riippumatta siitä, mitä tietojärjestelmää viestin lähettämiseen käytetään.

Kaikkia toimia ei voida toteuttaa välittömästi, sillä ne edellyttävät tuotekehitystä; siihen saakka ammattilaisen tulee varmistaa asiakkaalta kysymällä suostumus digitaaliseen asiointiin, kunnes keskitetty suostumusten hallinta ja järjestelmien välinen automaattinen rajapinta on otettu käyttöön.

Yhteenvetona

Asia 1 Yksi suostumus digiasointiin

Kaikkeen digiasointiin käytetään jatkossa yhtä suostumusta asiakkuuden hoidon, hoivan ja palvelun järjestämiseksi. Lisäksi laaditaan verkkodokumentaatio, josta ilmenevät tietosuojan ja palveluiden sisältöön liittyvät huomioitavat seikat. Kansalaiselle on kuvattava selkeästi, mitä digiasointi tarkoittaa ja millaisia toimintamalleja siihen sisältyy.

Järjestelmätoimittajilta edellytetään tuotekehitystä, jotta tarvittavien järjestelmien välille voidaan toteuttaa kaksisuuntainen integraatio, joka siirtää suostumustiedot järjestelmästä toiseen yhtenäisesti ja hyödynnettävässä muodossa.

Asia 2 Digiasioinnin kieltäminen

Jos kansalainen ei ole antanut suostumusta, niin se tulkitaan kielloksi. Poikkeuksena ajanvarauksen tekstiviesti-ilmoitukset kohta 3.

Asia 3 Ajanvarauksen tekstiviesti-ilmoitus

Toiminnan turvaamiseksi ajanvarausmuistutukset lähetetään asiakas- ja potilastietojärjestelmässä ilmoitettuun numeroon riippumatta digiasioinnin suostumuksista.

Ajanvaraukseen liittyviä tekstiviestejä voivat olla mm. ajanvaraus, hoitoon liittyvät kyselyt ja asiakaspalautteet.

Asia 4 Ajanvarauksen tekstiviestin sisältö

Tekstiviestin sisältö pyritään yhdenmukaistamaan kaikissa järjestelmissä. Toteutus voi kuitenkin vaihdella järjestelmäkohtaisesti,

Strategia- ja konsernipalvelut

2438/00.04.02/2026

13.04.2026

koska merkkimäärärajat ja tekninen toiminnallisuus eroavat järjestelmien välillä.

Ajanvarauksiin liittyvissä viesteissä sallitaan asiakkaan nimitieto. Nimitiedon puuttuminen on aiheuttanut ongelmia esimerkiksi monilapsisissa perheissä.

Esimerkki:

”Hei Etunimi, sinulle on varattu aika 15.11.2011 kello 12.00, lääkäri Toni Tohtori, kaupunginsairaala. Jos et käytä aikaa etkä peruuta sitä, perimme yli 18-vuotiailta lakisääteisen peruutusmaksun (asiakasmaksulaki 3§).”

Asia 5 Linkit tekstiviesteissä

Kaikista PSHVA nimellä lähetetyissä tekstiviesteissä tulee välttää linkkien lähettämistä, koska linkin lähettäminen aiheuttaa riskin tietojen kalasteluun.

Asia 6 Vapaamuotoinen tekstiviesti

Ammattilaisen itse kirjaama vapaamuotoinen tekstiviesti lähetetään aina tietojärjestelmän kautta (esim. OMNI360, Saga, WinHIT, Viima), ei työmobiilista. Viesti ei saa sisältää sensitiivistä tietoa, ja sen lähettämisen hyödynnetään asiakkaan antamaa digiasioinnin suostumusta.

Päätös

Hyväksyn kuvatut digiasioinnin suostumuksen ja kieltäytymisen periaatteet ja linjaukset, joita käytetään terveydenhuollossa ja sosiaalipalveluissa.

Päätöksen perustelu

Digiasioinnin nykyiset toimintamallit ovat hajanaisia, ja eri järjestelmät hyödyntävät toisistaan poikkeavia suostumus- ja viestintäkäytäntöjä. Suostumustietojen siirtymättömyys järjestelmien välillä aiheuttaa epäyhtenäisiä toimintatapoja ja riskejä sekä asiakkaan tiedonsaannin että tietosuojan näkökulmasta. Yhdenmukainen suostumusmalli ja vapaamuotoisten tekstiviestien sääntely parantavat asiakkaan oikeusturvaa ja varmistavat, että viestintä tapahtuu lainmukaisesti ja tietoturvallisesti. Edellä mainitut toimet parantavat palvelujen laatua, yhdenmukaistavat toimintamalleja, vähentävät virheiden mahdollisuutta ja vahvistavat tietosuojaa sekä asiakkaan kokemaa luottamusta sähköiseen asiointiin.

Strategia- ja konsernipalvelut

2438/00.04.02/2026

13.04.2026

Ennakkovaikutusten arviointi

Ei taloudellisia vaikutuksia.

Toimivallan peruste Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosääntö 54 §

Otto-oikeus Aluehallitus

Nähtävillä olo Pohjois-Savon hyvinvointialue, verkkosivut 13.4.2026

Antti Hedman
johtajaylilääkäri (vastaava lääkäri)Kirsi Solmari
sosiaalijohtajaTämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Pohjois-Savon hyvinvointialueen
asianhallintajärjestelmässä.

Liitteet Oikaisuvaatimusohje aluehallitus PSHVA

Jakelu Tuomo Pekkarinen
Pekka Ruippo
Sanna Kaskivirta
Anna Savolainen
Auli Mikkonen
Sanna Kaskivirta
Virpi Väisänen
Mika Ålander
Johanna Valkonen
Johanna Paavilainen
Riikka 131409 Kilpeläinen